

N:o 80.

Ank. till Riksd. kansli den 1 maj 1899, kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående pension för statistikern hos telegrafstyrelsen E. S. Severin.

(I. A.)

Uti en till Riksdagen aflåten proposition (n:o 38) af den 10 sistlidne februari meddelas, hurusom telegrafstyrelsen, enär statistikern hos styrelsen Erik Sixten Severin på grund af sjuklighet numera vore urståndsatt att sköta sin tjänst, i skrifvelse till Kongl. Maj:t den 6 december 1898 gjort framställning om beredande af pension åt Severin.

Severin vore född den 22 november 1841. Efter aflagd kameral-examen hade han år 1861 antagits till extra ordinarie kammarskrifvare hos telegrafstyrelsen samt den 27 december 1872 befordrats till ordinarie kammarskrifvare och den 16 december 1878 till tjänsteman af första graden hos styrelsen såsom statistiker. I sådan egenskap åtnjöt han i årlig aflönning 3,000 kronor, deraf 1,800 kronor såsom lön och 1,200 kronor såsom tjänstgöringspenningar, hvarjemte han uppbure två ålders-tillägg med tillhoppa 1,000 kronor. Såsom delegare i telegrafverkets pensionsinrättning vore Severin först vid slutet af år 1906 berättigad till hel pension eller 2,800 kronor.

Enligt ett af doktor F. Svensson i Stockholm den 3 december 1898 utfärdadt läkarebetyg lede Severin af progressiv muskelatrofi, som för-

orsakade obotlig oförmåga att skriva. Enligt samma läkarebetyg vore Severin i följd af benbrott i venstra höftleden oförmögen att gå och dessutom nästan fullständigt döf, på grund hvaraf han vore för framtiden urständssatt att sköta sin tjänst eller något som helst arbete.

I berörda skrifvelse hade telegrafstyrelsen anfört, att Severin ådragit sig den i läkarebetyget omförmälda höftskada under hösten år 1897, då han en dag på väg från sin tjänstgöring halkade omkull på gatan. Efter att under vintern hafva för detta benbrott vårdats å sjukhus och sedermera i sitt hem, hade Severin under förliden sommar börjat återtaga sitt arbete och hade äfven sedan dess tidtals försökt uppehålla sin tjänst. Han kunde emellertid icke inställa sig i embetsverket på annat sätt än genom att först färdas i vagn och sedermera bäras upp på sitt tjänsterum, hvarjemte endast några timmars oafbrutet sittande vore för honom förenadt med svåra plågor.

Uppenbart vore, att en person, hvars helsa vore så bruten och hvars fordom stora arbetsförmåga numera vore fullkomligt nedsatt, icke kunde förrätta det arbete, som kräfdes af hans tjänst. Det statistiska arbetet inom styrelsen, hvilket i sig sjelft vore af stor betydelse såsom grundval för ständigt återkommande taxeberäkningar och ledning vid det oafbrutna följandet af telegram- och telefontrafikens gång, stälde för öfrigt numera, efter denna trafiks betydliga ökning, större fordringar på statistikern än förut. Då enligt läkarebetyget utsigt ej förefunnes, att Severin skulle vidare kunna blifva tjänstbar, måste under eventuel ständig tjänstledighet för honom hans tjänst uppehållas medelst vikarie. Det skulle dock för telegrafverket vara omöjligt att med de fordringar, som, på sätt telegrafstyrelsen framhållit, måste ställas på vikarien, erhålla en sådan endast för tjänstgöringspenningarne, hvilket vore allt hvad Severin under ifrågavarande förhållanden behöfde afstå af sin aflöning.

Om Severin erhöle afsked år 1900, egde han att från telegrafverkets pensionsinrättning uppbära afkortad pension till belopp af 998 kronor. Men då han hade tre ännu i skolåldern varande barn och hans ekonomiska förhållanden vore sådana, att han för sin familjs uppehälle vore uteslutande hänvisad till sin aflöning, vore det för honom omöjligt att lemna sin tjänst, så vida han icke för sin återstående lefnad finge sig tillförsäkradt ett understöd, som jemte den afkortade pensionen åtminstone motsvarade den pension, han vid fyllda 65 år egde uppbära, eller 2,800 kronor. Det belopp, som kräfdes af telegrafverkets medel för att möjliggöra Severins afsked redan år 1900, utgjorde således 1,802 kronor. Den verkliga utgiften i anledning af en dylik anordning skulle

emellertid ej ens uppgå till sistberörda belopp. Då nemligen Severins efterträdare under de första fem åren ej finge uppbära något ålderstillägg, utan först efter denna tids förlopp kunde erhålla 500 kr. och efter ytterligare fem år 1,000 kr. i sådan löneförhöjning, komme således telegrafverkets medel att för den ifrågasatta pensioneringen af Severin faktiskt tagas i anspråk endast med 802 kronor under de första fem åren, med 1,302 kronor under de derefter följande fem åren, och först efter tio år med hela beloppet 1,802 kronor. Skulle deremot Severin under åtnjutande af ständig tjänstledighet kvarstå vid sin befattning till dess han uppnått 65 års ålder, blefve telegrafverkets utgifter till dels hans lön, dels ock aflönande af vikarien större, dervid beloppet komme att bero på den sistnämndes arfvode utöfver tjänstgöringspenningar. Tjänstens uppehållande medelst vikarie vore för öfrigt, enligt telegrafstyrelsens åsigt, för tjänstens egen skull i hög grad ofördelaktigt.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt hemstälde telegrafstyrelsen, att Severin måtte efter afskedstagandet få uppbära årlig pension till så stort belopp, att detta tillsammans med den pension, hvartill han vore berättigad från telegrafverkets pensionsinrättning, utgjorde 2,800 kronor.

Med afseende å hvad i ärendet förekommit har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att medgifva, att Severin måtte från och med månadens näst efter den, i hvilken afsked ur telegrafverkets tjänst blefve honom beviljad, under sin återstående lifstid af telegrafverkets medel uppbära en årlig pension af ett tusen åttahundratvå kronor.

Då styrkt blifvit, att Severin är alldeles oförmögen att sköta sin tjänst, och med afseende å de ömmande omständigheter, som i ifrågasvarande fall föreligga, får statsutskottet, till hvars förberedande behandling denna proposition blifvit hänvisad, hemställa,

att Kongl. Maj:ts omförmälda framställning må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 1 maj 1899.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.
